

Nederlands Bijbelstudie Circulaire

27e jaargang nummer 2

augustus 2017

Geloof en Godsdienst

Het bloed van Abel en de weg van Kaïn

door Jacob Klein Haneveld, ca 1970

I. De "Twee Wegen" tot God

"Door het geloof heeft Abel een meerdere offerande Gode geofferd dan Kain, door hetwelk hij getuigenis bekomen heeft, dat hij rechtvaardig was, alzo God over zijn gave getuigenis gaf; en door hetzelfde geloof spreekt hij nog, nadat hij gestorven is." ^{Heb.11:4}

Omdat "het geloof uit het gehoor is", ^{Rom.10:17} kunnen wij er zeker van zijn, dat zowel Kaïn als Abel gehoord moeten hebben met welk offer zij God konden naderen.

Omdat "het gehoor door het Woord van God is", kunnen wij er eveneens zeker van zijn, dat God tot Kaïn en Abel moet hebben gesproken. Zij hadden het Woord van Hem gehoord.

Anders zouden zij gehandeld hebben door fantasie en niet door geloof. Er zou geen sprake geweest zijn van gehoorzaamheid aan de ene kant en ongehoorzaamheid aan de andere kant.

Verdere bijzonderheden over deze zaak vinden wij in de geschiedenis, vermeld in Genesis 4.

In het eerste hoofdstuk van Genesis vinden wij de schepping van de mens. In het tweede hoofdstuk vinden wij de mens in gemeenschap met God.

In het derde hoofdstuk vinden wij de val van de mens; en aan het einde ^{vs.} ²⁴ zien wij de mens, verdreven uit de tegenwoordigheid Gods.

In het vierde hoofdstuk wordt ons gewezen: de weg-terug-tot-God. Dit is de eerste Goddelijke openbaring na de zondeval. Het staat aan het begin van de Goddelijke heilsgeschiedenis. Het is geen fragment uit de Hebreeuwse folklore. Het behoort niet tot het rijk der fabelen. Het is geen mythe, maar de eerste historische gebeurtenis na de zondeval, niet alleen in chronologisch opzicht, maar ook in de menselijke ervaring. Het is de eerste en grote les, die God in Zijn Woord heeft laten optekenen.... "tot onze lering". ^{1Kor.10:11}

God moet tot Kaïn en Abel gesproken hebben over de wijze, waarop de zondige mens Hem kon naderen. God moet hen de weg hebben gewezen, waarop de uitgedreven mens tot Hem kon terugkeren.

Het eerste voorbeeld van geloof

Hier hebben wij het eerste voorbeeld van geloof in de Heilige Schrift.

Abel geloofde in de boodschap, die hij van God gehoord had, over dit uiterst belangrijke onderwerp.

Kaïn geloofde niet.

Het is opmerkelijk, dat in het historisch verslag van Genesis 4:3, 4 Kaïn eerst genoemd wordt, terwijl in Hebreëen 11 Abel genoemd wordt als eerste.

Kaïn wordt in de geschiedenis het eerst genoemd, omdat hij de oudste was. Hij "bracht zijn offer aan de Heere". Hij was niet goddeloos, zoals men vaak veronderstelt. Integendeel - hij was een zeer godsdienstig mens. En het offer, dat hij bracht was - naar menselijke maatstaf gemeten - waarschijnlijk van veel groter waarde dan dat van Abel. Kaïn zocht toegang tot dezelfde God als Abel, en verlangde van God dezelfde zegen als Abel.

Maar de weg, die hij bewandelde, om tot God te naderen, was zijn eigen weg. De weg, die Abel bewandelde, was de weg, die God Zelf had geopenbaard en gewezen. Kaïn had evenals Abel de boodschap gehoord, maar hij geloofde niet, wat God had gezegd. Hij had zelf een weg uitgedacht, en achtte die waarschijnlijk beter en uitnemender

dan de weg, die God hem had gewezen. "Kaïn bracht den Heere een offer van de vrucht des lands (adamah)." ^{Gen.4:3} Maar God had die aarde terwille van de mens "vervloekt". Hij had tot Adam gesproken: "Om uwentwil is de aarde (adamah) vervloekt." ^{Gen.3:17}

Het offer, dat Kaïn bracht, was dus een product van de aarde, waarop de vloek van God rustte.

Abel bracht daarentegen van de "erstelingen zijner kudde en van het vet daarvan".

Waarom was het offer van Abel "beter" dan dat van Kaïn?

Commentators hebben in de loop der eeuwen veel over deze vraag gesproken en geschreven en hun inzichten lopen zeer uiteen. Verschillende redenen zijn opgenoemd.

Maar de Schrift geeft het enige, juiste antwoord. Daar lezen wij, dat Abel "door het geloof een betere offerande bracht dan Kaïn". De woorden "door het geloof" betekenen, dat Abel en Kaïn Gods Woord hadden gehoord; dat Abel God geloofde en Kaïn God niet geloofde.

Het geloof van Abel bleek uit het soort offer, waarmee hij toegang tot God zocht. Het ongeloof van Kaïn bleek eveneens uit het soort offer, waarmee hij God trachtte te naderen.

De hele zaak is uiterst eenvoudig. En de les, die er vandaag voor ons in ligt opgesloten, is eveneens eenvoudig en duidelijk.

Het was, zoals wij gezien hebben, uitsluitend een kwestie van geloof; d.w.z.

geloven, wat God gezegd had over de weg, die de zondige mens terugvoert tot Hem Zelf.

De twee wegen

De weg van God, die Abel bewandelde, was de weg van het plaatsvervangend offer, de weg van het bloed der verzoening. Abel bracht een "bloedig" offer, een zond-offer.

De weg van de mens, die Kaïn bewandelde, was de weg "zonder bloed". Het was een weg, die hij zelf uitgedacht had. Maar: "Zonder bloedstorting geschiedt geen vergeving". ^{Hebr.9:22}

Kaïn had even gemakkelijk een zond-offer kunnen brengen als Abel. Het zondoffer lag aan zijn deur; ^{Gen.4:7} het lag binnen zijn bereik!

Maar Kaïn verachtte het zondoffer, verachtte het bloed der verzoening, en wilde God op zijn eigen wijze naderen en aanbidden.

Het was de "Nieuwe Theologie" van zijn tijd. Hij weigerde God te geloven; hij verwierp het Woord van God; hij bedacht een "nieuwe weg" voor zichzelf. Hij stelde de weg, die aan zijn eigen menselijk brein ontsproten was, boven de weg, die God hem duidelijk had geopenbaard. Hij stichtte een "eigenwillige godsdienst". Dat was zijn zonde!

Dat was ook de enige reden, waarom God geen acht sloeg op Kaïn's offer, hoeveel moeite en inspanning het hem ook gekost had, om het voort te brengen. Het "zweet zijns aanschijns" kon niet de plaats innemen van "het bloed des Lams".

Uit dit alles kunnen wij opmaken, dat er in de gehele wereldgeschiedenis nooit meer dan "twee wegen" geweest zijn.

Hoeveel verschillende godsdiensten er vandaag in de wereld ook mogen zijn, zij kunnen allen worden teruggebracht tot deze twee wegen. In de geschiedenis van Kaïn en Abel in Genesis 4 vinden wij in typisch opzicht de kiem van "de geschiedenis der godsdiensten". Wij mogen spreken over vele godsdiensten; maar als het er op aan komt, zijn alle menselijke godsdiensten ontstaan uit één "oer-type", nl. die van Kaan.

Er zijn dus "twee wegen":

De ene is de weg van God; de andere is de weg van de mens.

De éne is op grond van het Woord; de andere is op grond van fantasie.

De éne is door genade; de andere door verdienste.

De éne is uit het geloof; de andere is uit de werken.

De éne is christendom; de andere is godsdienst.

De éne weg berust op wat God gezegd heeft; de andere op wat de mens denkt.

De éne weg berust op Goddelijke openbaring; de andere op menselijke verbeelding.

De éne weg berust op wat God "gedaan" heeft; de andere op wat de mens kan "doen".

In deze twee woorden "Gedaan" en "Doen" hebben wij een duidelijke uitbeelding van "de twee wegen". Al-

leen over de vraag "wat de mens moet doen", zijn de meningen sterk verdeeld en bestaat er een grote verscheidenheid in inzicht.

Op geen enkel ander gebied is de evolutionaire ontwikkeling zo duidelijk waarneembaar als op godsdienstig gebied.

Evolutie in de godsdienst

Evolutie is een onmiskenbaar feit. Maar de evolutie is uitsluitend te bespeuren in menselijke aangelegenheden, sinds de mens God verlaten heeft. Het is de evolutie (geleidelijke toeneming) van het kwaad. Buiten de menselijke wereld zijn er geen bewijzen van evolutie. Maar in deze tegenwoordige boze wereld, waar het kwaad wordt gevonden, zien wij de geleidelijke toeneming van het kwaad en van de ongerechtigheid. De mens kan deze evolutie niet tegenhouden, noch er aan ontkomen. De "verborgenheid der ongerechtigheid wordt gewrocht," ^{2Thes.2:7} het zuurdesem van het kwaad doorzuurt langzamerhand het deeg van de gehele wereld ^{Mat.13:33} en het einde is onafwendbaar de dood! Daarom is het, dat Christus ons "getrokken heeft uit deze tegenwoordige boze wereld, naar de wil van God en onze Vader". ^{Gal.4:4}

Evolutie is in wezen ongeloof en bestaat uit het verlaten van God. Daarom is haar werkzaamheid ook het eerst te bespeuren in de godsdienstige sfeer van menselijke aangelegenheden.

In de Goddelijke sfeer is geen spoor van evolutie te ontdekken, noch in het dierenrijk, noch in het planten-

rijk. Maar wel zien wij een enorme evolutionaire ontwikkeling in de medische, militaire, politieke, economische, artistieke en de gehele wetenschappelijke wereld. Maar het valt niet te ontkennen, dat het speciaal in de godsdienstige wereld is, waar de evolutie het eerst wordt gezien. In de geschiedenis van Kaïn en Abel toont God ons het begin van "de weg van Kaïn". Jabal en Jubal en Tubal-Kaïn en een hele generatie handwerkslieden volgen hem al spoedig op die weg. "De weg van Kaïn was de eerste fase in de evolutie van de godsdienst. De uitbreidingen en de vertakkingen zijn vandaag ontelbaar.

Maar de weg van Abel is nimmer aan enige evolutie onderhevig geweest. "Plaatsvervanging" en "bloedstorting" vormen tot vandaag nog altijd de enige weg tot God, en zullen dat blijven tot het einde toe.

In de weg van Abel is nimmer enige verandering gekomen; het is de enige weg "terug-tot-God". Christus heeft geleden "de Rechtvaardige voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God brengen zou". ^{1Petr.3:19} Hij is "de Weg"; niemand komt tot de Vader dan door Hem!

In de weg van Kaïn zijn voortdurend veranderingen gekomen. Tal van godsdiensten zijn in de loop van de menselijke geschiedenis ontsproten aan de godsdienst van Kaïn. Dit zal zo blijven voortgaan tot het einde toe. En dat einde zal zijn: de vergoddelijking van de mens en de openbaring van de antichrist.

Allen, die de weg van Kaïn zijn ingegaan, hebben een godsdienst, van "werken". Zij werken ten behoeve van de mens en tot verbetering van de mens. Over dé vraag, welke "werken" de mens moet doen, wordt verschillend gedacht. Maar hoe groot de verschillen zijn tussen de godsdiensten der wereld, in een ding zijn zij het allen eens: de mens moet iets doen, om behouden te worden.

De mens moet iets zijn, iets voelen, iets ondervinden, iets geven, iets betalen, iets voortbrengen. Hij moet iets doen. Wat dat "iets" moet zijn, daar is men het niet over eens. Dit laatste verklaart het grote aantal verschillende godsdienstige systemen, die in de wereld zijn ontstaan. Al deze systemen noemt men terecht "godsdiensten". Ook de zgn. "christelijke godsdienst" kunnen wij hier onder rangschikken; zij kent even zo vele secten en verdeelingen als welke andere godsdienst ter wereld ook.

Maar de verschillende godsdienstige stelsels zijn "allen één in doen". In het ware christendom zijn "allen één in Christus".

Christendom is van God en bestaat uit één Persoon: Christus! Godsdienst is een uitvinding van mensen en bestaat uit menselijke vormen, riten, ceremoniën, geloofsbelijdenissen, leerstellingen, tradities, kerkgebouwen en synagogen.

Als uw "iets" niet overeenkomt met het "iets" van anderen, dan loopt u het gevaar, dat u evenals Abel door één van deze Kaïns wordt geliquideerd.

Want niets in deze wereld is zo wreed en fanatiek als Godsdienst.

De wreedheid van de godsdienst

Het was Godsdienst, die Abel doodde. Het was Godsdienst, die de profeten stenigde, Christus kruisigde en het grote leger van martelaren voortbracht.

Het was Godsdienst en de strijd van godsdienstige secten, die Jeruzalem overleverden aan het zwaard en de macht van Rome.

Het was de Godsdienst van het heidense Rome, die riep "De christenen voor de leeuwen".

Het was de Godsdienst van het pauselijk Rome, die christenen op de brandstapel bracht.

Het was de Godsdienst, die het heilige land deed overstromen met het bloed der kruistochten.

Het is ook vandaag de Godsdienst, die de achtergrond vormt van de grote politieke machtsstrijd in de wereld.

In 1Johannes 3:11,12 vinden wij de tegenstelling tussen christelijke liefde en godsdienstige haat. "Dit is de verkondiging, die gij van den beginne gehoord hebt, dat wij elkander zouden liefhebben. Niet gelijk Kaïn, die uit den boze was, en zijn broeder doodsloeg; en om wat oorzaak sloeg hij hem dood? Omdat zijn werken boos waren, en van zijn broeder rechtvaardig."

Kaïn's werken waren boos, omdat het zijn eigen werken waren en die van de Boze. Satan had immers in het voorgaande hoofdstuk Kaïn's ouders door

hetzelfde ongeloof in Gods Woord ten val gebracht.

Abel's werken waren rechtvaardig, omdat zij "door geloof" waren en in overeenstemming met het Woord van God.

Dat was de reden waarom Kaïn zijn broer Abel haatte en tenslotte doodde. Het is een onloochenbaar feit, dat de Godsdienst meer bloed vergoten heeft en meer leed en tranen teweeggebracht heeft, dan al de oorlogen in de wereld tezamen.

De woorden, die de Heer tot Kaïn sprak, zijn van diepe betekenis: "Wat hebt gij gedaan? Hoor het bloed (letterlijk "bloeden") van uw broeder roept tot Mij van de aardbodem." Hoe moeten wij deze meervoudsvorm verklaren?

In een oud Joods commentaar lezen wij: "De Heere zei niet: "Uws broeders bloed", maar "uws broeders bloeden", d.w.z. het bloed van Abel en het bloed van al zijn nakomelingen, zijn zaden!" Een ander commentaar zegt: "de stem van het bloed van de grote schare der rechtvaardigen, die zullen voortkomen uit uw broeder."

Dit herinnert ons aan de woorden van de Heiland Zelf, toen Hij zei: "Opdat over u konen zal het rechtvaardige bloed, dat vergoten werd op de aarde; van het bloed van Abel, de rechtvaardige, tot het bloed van Zacharia, de zoon van Berachja, die gij vermoord hebt tussen het tempelhuis en het altaar." Mat.23:35

Of deze interpretatie juist is of niet - het feit blijft, dat al de verschillende

godsdiensten één zijn in oorsprong, in karakter, in uitwerking en ook ... in wreedheid.

Op de belangrijke vraag: "Wat moet de mens doen, om gerechtvaardigd voor God te worden"? antwoorden zij éénparig:

"Iets te doen, 't zij groot of klein!"

Het ware christendom, dat is Christus, verklaart daarentegen:

Niets te doen, 't zij groot of klein,

Niets, o zondaar, neen!

Jezus heeft het al gedaan,

Lang, zeer lang geleên.

De Bijbel spreekt dus over twee wegen: de brede en de smalle weg; de weg van Kaïn en de weg van Abel!

Op één van deze twee wegen wandelt ook u, die vandaag deze regels leest.

Of u vertrouwt op iets in plaats van op Iemand; op "werken" in plaats van op Christus.

Of u vertrouwt geheel en uitsluitend op de verdiensten van de Plaatsvervanger, ja in het kostbaar bloed van het Lam, waarin God Zelf voorzien heeft en dat "betere dingen spreekt dan het bloed van Abel". Hebr.12:24

II. De "Twee Wegen" van Aanbidding

Uit het geloof van Abel blijkt, dat er behalve de twee wegen van Toegang tot God, ook twee wegen tot Aanbidding van God zijn.

"Toegang tot God" en "Aanbidding van God" zijn beide "door geloof". In beide gevallen komt het geloof door het gehoor en het gehoor door het Woord, dat God heeft gesproken. Rom.10:17

Zoals er twee wegen van Toegang zijn, de ware weg en de valse weg met zijn vele variëteiten, zo zijn er ook twee wegen van Aanbidding - de ware weg en de valse weg met even zovele variëteiten. En elk van deze variëteiten maakt er aanspraak op de enige juiste weg te zijn.

De ware weg van aanbidding

Daarom is het voor ons belangrijk, dat wij uit de geschiedenis van Abel zowel de ware weg van Aanbidding als de ware weg van Toegang leren kennen. Dit geldt vooral in deze tegenwoordige tijd, waarin ritueel en vormen dienst zulk een voorname plaats in de publieke opinie en in de openbare eredienst innemen. Wij dienen in deze tijd van godsdienstige verwarring en verdeeldheid te weten, op welke wijze God aangebeden wil worden.

Zowel wat betreft de "Toegang" tot God als de "Aanbidding" van God is het uitsluitend een kwestie van "geloven" of "niet-geloven", wat God heeft gezegd.

Het gebod, dat God aan Kaïn en Abel gaf omtrent de enige weg en het enige offer is gelijk aan het gebod, dat God later aan Israël gaf, toen de Wet werd geschreven door de inspiratie van de Heilige Geest en de pen van Mozes.

Het boek Leviticus (d.i. het boek van Aanbidding) begint met de woorden, waaraan het in de Hebreeuwse canon zijn naam te danken had:

"De Heere nu riep en sprak tot Mozes uit de tent der samenkomst: Spreek tot de Israëlieten en zeg tot hen: Wan-

neer iemand onder u de Heere een offer brengen wil, dan zult gij uw offer brengen van het vee, zowel van het rundvee als het kleinvee."

Let wel: het gebod was niet, dat zij een offer moesten brengen. Het gebod bepaalde alleen, welk offer gebracht moest worden, als iemand de Heere wilde offeren.

Dit is in overeenstemming met en tevens een verklaring van de woorden in Jeremia 7:22-24:

"Want Ik heb tot uw vaders, toen Ik hen uit Egypteland leidde, niet gesproken, noch hun een gebod gegeven ter zake van brand - en slachtoffer; maar dit gebod heb Ik hun gegeven:

- Hoort naar Mijn stem, dan zal Ik u tot een God en zult gij Mij tot een volk zijn; en wandelt op de ganse weg, die Ik u gebied, opdat het u wel ga. Maar zij hoorden niet, noch neigden hun oor, maar zij wandelden naar de verstokte overleggingen van hun boos hart en keerden achterwaarts en niet voorwaarts."

Dit is precies hetzelfde als wat plaats had aan de poorten van Eden. God sprak tot Israël "vanuit de Tabernakel" tot allen, die Hem daar wilden naderen; en Hij bepaalde, waartoe Hij ook het recht had, hoe Hij aangebeden wilde worden.

In de menselijke samenleving geldt immers hetzelfde principe. Als iemand u wil opzoeken en spreken, dan bent u het, die de plaats en de tijd vaststelt; die bepaalt, waar en wanneer hij u ontmoeten kan.

Zo stelde God, als iemand Hem een offer wilde brengen, vanaf het aller-eerste begin vast, welk offer het moest zijn en op welke wijze het moest worden gebracht.

"En hij zal zijn hand op de kop van het brandoffer leggen; zo zal het hem ten goede welgevallig zijn, om over hem verzoening te doen." Lev.1:4

Maar Kaïn luisterde niet naar Gods stem. Inplaats van het door God voorgeschreven offer te brengen, bracht hij een offer, dat in overeenstemming was met "de verstokte overleggingen" van zijn eigen boos hart. Jer.7:24

En dat niet alleen. Hij bracht niet alleen een ander offer, dan wat God geboden had; zijn offer was bovendien nog een voortbrengsel van de aarde, waarop de vloek van God rustte. Want: "Vervloekt zij de aarde om uwentwil". Gen.3:12

Zo was het offer van Kaïn dus eigenlijk een dubbele tarding van het gebod Gods. Daarom staat er geschreven:

"De Heere sloeg acht op Abel en zijn offer; maar op Kaïn en zijn offer sloeg hij geen acht."

En vandaag komt de belangrijke vraag tot ons:

Waarop zal de Heere acht slaan? Welk offer zal Hij aanvaarden?

Niet het bloed van stieren en bokken; want al deze typen zijn vervuld in het grote Antitype. Het is nu het bloed van Christus, dat betere dingen spreekt dan het bloed van Abel. Niemand kan

tot God naderen, tenzij door de kruisverdienste van Christus.

Aanbidding in geest en waarheid

En wat de aanbidding betreft: Wat is het, dat de Heere nu behaagt. Met welk offer kunnen wij de Heere thans aanbidden? Welke boodschap horen wij uit de mond van Hem, die "tabernakelde" onder de mensen? Wat zegt de stem, die wij moeten gehoorzamen? Wat zijn de woorden, waarnaar wij moeten luisteren?

Zij komen uit "de ware Tabernakel", die door de Heere werd opgericht en niet door mensen. Heb.8:2 En God, die eertijds vele malen en op velerlei wijze tot de vaders gesproken heeft door de profeten, heeft in het laatst der dagen tot ons gesproken door Zijn Zoon; Heb.1:1 en de Zoon heeft verklaard: "God is geest en wie Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid." Joh.4:24

Dit zijn de woorden, waarop wij acht hebben te slaan. Zij kwamen van de gezegende lippen van de Zoon van God en werden voor ons opgetekend in de Heilige Schrift.

Wij hebben geen vrijheid, geen keuze in deze zaak. De Heere heeft het niet aan ons overgelaten. Het is volkomen nutteloos, de overleggingen van onze eigen harten te volgen. Dat ene woord "moeten" is voor ons bindend en regelt voor ons deze gehele zaak. Het zegt ons, dat God in onze aanbidding geen acht zal slaan op iets, wat niet geestelijk is.

De Zoon, die "vanuit de hemel" is, heeft gesproken en uitdrukkelijk verklaard, dat "het vlees geen nut doet".
Joh.6:13 Het is daarom nutteloos, om de Heere iets te brengen, dat voortkomt uit "het vlees"; of iets, dat het vlees kan doen. Het moet uitsluitend "geest" zijn. Het vlees is onder de vloek. "De gezindheid van het vlees is de dood".
Rom.8:6

Als wij dan iets van het vlees de Heere willen brengen, dan doen wij in wezen precies hetzelfde als Kaïn, toen hij de vrucht der aarde bracht, waarvan de Heere gezegd had: "Vervloekt zij de aarde". Al de zinnen zijn van het vlees. Het bedenken des vleses is zinnelijk. "De werken des vleses" staan tegenover de "vrucht des Geestes".
Gal.5:14-25

"Wie Christus Jezus toebehoren, hebben het vlees gekruisigd met zijn hartstochten en begeerten".
Gal.5:24
Aanbidding, die Gode welbehagelijk is, moet dus de "vrucht van de Geest" zijn en niet de "vrucht van de aarde"; of met andere woorden, niet de werken van dat vlees, dat onder de vloek is.

Wij kunnen God, Die geest is, niet aanbidden met onze ogen, door het staren naar een sacrament of iets dergelijks.

Wij kunnen God, Die geest is, niet aanbidden door onze oren, door het luisteren naar muziek, hoe mooi of aangenaam het ook moge zijn.

Wij kunnen God, Die geest is, niet aanbidden met onze neuzen, door

het ruiken van wierook of iets anders.

Wij kunnen God, Die geest is, niet aanbidden met onze kelen, door het zingen van Psalmen of gezangen, solo's, kwartetten of koren.

Het enige zingen, dat boven het plafond of dak uitgaat en tot in de hemel doordringt moet van de geest en uit het hart zijn.

Wij worden door de Schrift vermaand:

"Zingende en psalmende den Heere in uw hart."
Ef. 5:19

Zingen, niet voor elkaar, niet voor een auditorium, niet voor een vergadering, maar ... voor de Heere!

Voor de ware aanbidding is geen muzikaal "oor", maar een muzikaal "hart" nodig. Als wij "vervuld zijn door de Geest", dan zal ons zingen een vrucht van de Geest zijn en regelrecht uit het hart voortkomen. Want: "Wat uit de Geest geboren is, is geest."
Joh.3:6

Wij zullen met Maria uitroepen: "Mijn ziel maakt groot den Heere; en mijn geest verheugt zich in God, mijn Zaligmaker."
Luk.1:46, 47

Ware aanbidding van God wordt gewekt en gewerkt door de Heilige Geest, die in ons woont.

Eigenwillige godsdienst

Al het andere is verspilling van tijd, verspilling van moeite, verspilling van geld, verspilling van kracht, en "het doet geen nut".

Het is dwaas - als iemand zegt: "Ik houd van zulke diensten." "Ik mag zo graag dit of dat doen of horen." "Ik krijg er zo'n heerlijk gevoel van." Of: "Ik houd niet van een dergelijke samenkomst." - "Ik vind er niets aan." Het doet er niets toe, wat u mooi vindt, wat u denkt of voelt. Het is helemaal niet belangrijk waar u wél of níét van houdt. De vraag is:

Waar houdt God van?

Wat verwacht God?

Waarop zal God "acht slaan"?

Ware godsdienst is de dienst en de aanbidding, die wij aan God brengen. Het is dus uitsluitend aan Hem om te zeggen, wat Hij verlangt!

De openbare eredienst is niet een dienst, bestemd voor het publiek, maar voor God!

Het doet er niet toe, hoe mooi een lied, een solo, een liturgie wordt "gebracht" (dat is het juiste woord er voor!); maar het doet er wel toe, of God er "acht op zal slaan" en of Hij tot Zijn eer komt!

Het is helemaal niet belangrijk, of wij naar een "mooie stem" of naar een "goede spreker" luisteren; maar het is wel belangrijk, of wij naar Gods stem luisteren en of wij Zijn stem gehoorzamen.

De Zoon van God heeft gesproken.
Joh.4:24 Wij hebben Zijn woorden gehoord.

De enige vraag is: Geloven wij Hem? Herinneren wij ons, dat "wat niet uit het geloof is, zonde is"? Rom.14:23

Zullen wij gehoorzamen?

Zullen wij aanbidden "door geloof", zoals Abel deed? Of zullen wij aanbidden "door werken" zoals Kaïn deed?

Verlangen wij, evenals Abel, Gods goedkeuring te ontvangen, of willen wij Gods woorden tot Kaïn beluisteren: "Vervloekt zijt gij van de aardboodem." Gen.4:11

Toen Kaïn zag, dat God geen acht sloeg op zijn offer, was hij "zeer toornig". En het is te verwachten, dat menigeen, die deze woorden leest, eveneens "zeer toornig" wordt. Want deze waarheid ontnemt de mens al zijn gevoel van eigen-waarde. Zij betekent de verwerping van alle menselijke tradities, zijn geliefkoosde praktijken, zijn hooggeroemde capaciteiten. Zij berooft hem van alle lof en bewondering van mensen. Zij veroordeelt al zijn bedenkingen en overleggingen tot dwaasheid. Zij maakt een einde aan al zijn activiteiten en ambities. Hij moge voortgaan in "de weg van Kaïn". Maar het heeft voor God geen enkele waarde. "Het doet geen nut". Het is "vergeefs arbeiden". God slaat er geen acht op.

Het zou dwaas zijn, om bij het geloof van Abel stil te staan, zonder deze grote les er uit te trekken, die geschreven is, "tot onze lering" en die staat aan het allereerste begin van Gods openbaring, in Genesis 4.

Als wij in deze zaak niet "de gehoorzaamheid des geloofs" leren, dan is het nutteloos, om deze Bijbelstudie verder te volgen. Want de alles-overheersende vraag is en blijft:

Geloven wij God?

Hij heeft "in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon." ^{Heb.1:1}
Zijn Zoon heeft gezegd: "Wie Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid."

Geloven wij, wat Hij gezegd heeft?

Als wij deze vraag bevestigend beantwoorden, dan betekent dit voor ons het einde van alle uiterlijke, vrome vormen en ceremoniën in de "christelijke godsdienst". Dan zoeken wij niet naar nieuwe methoden, die te doen hebben met het "vlees". Dan hebben wij maar één verlangen, namelijk dat God verheerlijkt wordt. Dit is de les van Abel's geloof in betrekking tot de enige ware weg in de aanbedding van God.

III. Het Getuigenis, dat God gaf

"Door het geloof heeft Abel getuigenis bekomen, dat hij rechtvaardig was, also God over zijn gave getuigenis gaf." ^{Hebr.11:4}

Abel heeft getuigenis ontvangen, dat hij rechtvaardig was. Hij ontving dat getuigenis van God. Hoe dit geschiedde, wordt ons in het historisch verslag van Genesis 4 niet medegedeeld. Daar lezen wij slechts, dat de Heere acht sloeg op zijn offer. Maar waaruit bleek, dat de Heere op Zijn offer acht sloeg? Op welke wijze gaf God getuigenis over zijn offer?

Gods getuigenis

Een ding is zeker: Gods getuigenis moet zo duidelijk geweest zijn, dat

er geen enkel misverstand over heeft kunnen bestaan. Voor Kain moet Gods getuigenis even duidelijk geweest zijn als voor Abel. Kain moet hebben geweten dat God op Abels offer wel acht geslagen had, maar op zijn eigen offer niet. Maar waaraan heeft hij het geweten?

Wij lezen: "Alzo God over zijn gave getuigenis gaf." In dit woordje "over" ligt de sleutel voor de oplossing van dit vraagstuk. Het herinnert ons aan de waarheid, die ons later duidelijk in de Schrift wordt geopenbaard, dat Gode-welbehagelijke offeranden altijd verteerd werden door Goddelijk vuur, dat uit de hemel nederdaalde; en niet door vuur, voortkomend uit deze aarde of ontstoken door mensenhanden.

Vuur uit de hemel

In Genesis 15:17 zag Abram in zijn diepe slaap een "rokende oven" (een type van Israëls verdrukking in de smeltoven van Egypte), die de offeranden, welke hij zo zorgvuldig toebereid en gerangschikt had, verteerde.

In Leviticus 9:24 lezen wij van het eerste inwijdingsoffer op het koperen brandofferaltaar. "Een vuur ging uit van het aangezicht des Heeren en verteerde op het altaar het brandoffer en het vet. Als het volk dit zag, zo juichten zij, en vielen op hun aangezicht."

Toen Gideon zijn offer toebereidde in Ophra, "stak de Engel des Heeren het uiterste van de staf uit, die in zijn hand was, en roerde het vlees en de

ongezuurde koeken aan; toen ging het vuur op uit de rots en verteerde het vlees en de ongezuurde koeken." Richt.6:21 Dit was geen vuur, ontstoken door Gideon of door handen van mensen. Het was bovennatuurlijk vuur, voortgebracht door de Engel des Heeren als een zichtbaar getuigenis, dat God zijn offer had aangenomen.

Toen Manoach zijn offer toebereidde "en het offerde op de rotssteen aan de Heere, handelde de Engel wonderlijk; en Manoach en zijn huisvrouw zagen toe. En het geschiedde, als de vlam van het altaar opvoer naar de hemel, zo voer de Engel des Heeren op in de vlam des altaars. Als Manoach en zijn huisvrouw dat zagen, zo vielen zij op hun aangezichten ter aarde." Richt.13:19 Hier was het andermaal bovennatuurlijk, Goddelijk vuur, dat het offer van Manoach verteerde. Het was geen vuur, ontstoken door mensenhanden.

Toen David zijn offer bracht op het altaar, dat hij opgericht had op de dorsvloer van Ornan, de Jebusiet, "antwoordde de Heere hem door vuur uit de hemel op het brandofferaltair."

1Kron.21:26

Nadat Salomo bij de inwijding van de tempel zijn gebed geëindigd had, "daalde het vuur van de hemel, en verteerde het brandoffer en de slachtoffers; en de heerlijkheid des Heeren vervulde het huis.... en als al de kinderen Israëls dat vuur zagen afdalen, en de heerlijkheid des Heeren over het huis, zo bukten zij met hun aangezichten

ter aarde op de vloer en aanbaden de Heere." 2Kron.7:1-3

Toen Elia een offer wilde brengen ver van de Tempel, waaraan Jehova Zijn Naam verbonden had en waar het vuur, dat uit de hemel was nedergedaald, voortdurend brandende werd gehouden, moest er voor deze speciale gelegenheid opnieuw vuur uit de hemel afdalen. Nadat de Baäl-priesters tevergeefs hadden geprobeerd, om dit wonder over hun offer tot stand te brengen door hun smeekbeden tot hun God en nadat Elia zijn offer had overgoten met water, lezen wij: "Toen viel het vuur des Heeren en verteerde dat brandoffer en dat hout en die stenen en dat stof, ja, lekte dat water op, hetwelk in de groeve was. Als nu het ganse volk dat zag, zo vielen zij op hun aangezichten en zeiden: De Heere is God, de Heere is God." 1Kon.18:38.39

Tot as maken

Aan al deze voorbeelden kunnen wij tenslotte nog toevoegen de woorden van Psalm 20:3: "Hij gedenke al uwer spijsofferen, en make uw brandoffer tot as."

"Tot as maken". Waarom? Omdat dit telkens weer de Goddelijke methode was, om aan te tonen, dat Hij de offeranden, die Hem gebracht werden, had aanvaard. Door met Zijn vuur het offer te ontsteken en "tot as te maken" gaf God getuigenis "over" dat offer, dat het Hem welgevallig was. Het was een bewijs, dat Hij "acht geslagen" had op het offer en dat Hij het aanvaard had als plaatsvervanger

van de offeraar!

Hoe zou Abel anders "getuigenis beko-
men hebben, dat Hij rechtvaardig was?

Hoe zou God anders getuigenis gege-
ven hebben "over" zijn offergave?

Hoe zou Kain anders geweten hebben,
dat "God geen acht geslagen had op
zijn offer"?

God gaf getuigenis over Abels offer.
Het was het vuur, dat uit de hemel
neerdaalde op de plaatsvervanger
van Abel in plaats van op Abel zelf; op
Abels lam in plaats van Abel zelf.

De leer van de "plaatsvervanging" is
dus de eerste leer, waarin de mens
wordt onderwezen; de eerste, die in
het Woord der Waarheid is vastgelegd;
de eerste waarbij van de mens ver-
wacht wordt dat hij gelooft, wat God
heeft gezegd.

God had gesproken! Wat Hij gespro-
ken heeft kunnen wij het beste omschrijven met de woorden uit de He-
breeënbrief: "Zonder bloedstorting ...
geen vergeving." ^{Hebr.9:22}

"De bezoldiging der zonde is de dood"
^{Rom.6:23} zo luidde de boodschap van God
aan de zondige mens in Genesis 3:17.
En in Genesis 4 vinden wij de verde-
re openbaring van de heilsleer: Gods
voorziening in een "plaatsvervan-
gend" offer, welks dood hij zou aan-
vaarden inplaats van de dood eens
zondaars.

Gods aanneming van het offer

Dat is de reden, waarom de aanne-
ming een daad van God Zelf moest zijn.

Het enige wat de zondaar kan doen,
was, dat hij in het geloof het vereis-
te offer bracht; zijn hand op dat offer
legde en erkende, dat het zijn plaats-
vervanger was. ^{Lev.1:4} Het was aan God,
om Zijn getuigenis te geven over het
offer, d.w.z. het bewijs te leveren, dat
Hij het offer aangenomen had. En het
is vandaag nog precies hetzelfde.

Gewoonlijk wordt in de prediking
meer nadruk gelegd op de noodzaak
van onze aanneming van het offer van
Christus, dan op het feit, dat God het
offer van Christus aangenomen heeft.
Het evangelie is de verkondiging
van het heilsfeit, dat God het plaats-
vervangend offer van Zijn Zoon aan-
vaardt heeft. De zondaar heeft niets
anders te doen, dan het getuigenis van
God over Zijn Zoon te geloven. D.w.z.:
geloven wat God gezegd heeft over de
Heere Jezus.

God heeft gesproken! Hij heeft duide-
lijk gezegd, dat hij de gevallen mens
niet kan aannemen in zijn zonden. Wij
zijn niet in de eerste plaats zondaars,
om wat wij gedaan hebben, maar om
wat wij van nature zijn. Wij zijn zon-
daars, omdat wij voortgekomen zijn
uit de gevallen mens: Adam. De grote
vraag is echter, of wij geloven wat God
gezegd heeft; of wij geloven, dat wij
zondaars zijn.

Wat God aannam was Abels offer.
Hebr.11:4 Abel werd niet aangenomen
in zichzelf, maar alleen in het offer, dat
hij de Heere bracht. ^{Gen.4:4}

Zo heeft God ons door Zijn Woord be-
kend gemaakt, dat Hij ons alleen kan

aannemen in de Persoon en in de verdiensten van de volmaakte Plaatsvervanger - het ware Lam van God, waarin Hij Zelf voorzien heeft. Geloven wij deze boodschap?

Zo ja, dan mogen wij door het geloof onze zondige hand op dat ware Offerlam leggen. Dan mogen wij weten, dat God door dat geloof ons rechtvaardig verklaart; ons aanneemt in de Persoon van onze Plaatsvervanger, Jezus Christus. Wij zijn dan "aangenomen in de Geliefde", omdat God Zijn éénmalig offer aannam, toen Hij Hem opwekte uit de doden.

Christus' opstanding - onze "kwitantie"

Christus' opstanding is het bewijs, dat God Zijn offer aangenomen heeft. De opgestane Christus is de "Kwitantie", die God de zondaar gegeven heeft als bewijs, dat Hij Christus' betaling van zijn schuld heeft aanvaard. Er is geen andere "kwitantie". Het bloed van Christus is niet de kwitantie. Zijn bloed is het "betaalmiddel". Het geloof van de zondaar is niet de kwitantie.

Het zou dwaas zijn, als een schuldenaar tot zijn schuldeiser zou zeggen: "Ik geloof, dat mijn schuld betaald is." Het feit, dat hij het gelooft, is immers geen bewijs. Neen, hij moet de kwitantie kunnen tonen!

Wat is de kwitantie, die we God kunnen tonen als bewijs, dat onze schuld is betaald?

Uitsluitend het feit, dat Gods Woord ons verzekert, dat Hij ten gunste van ons betaling heeft aangenomen in de Persoon van onze Plaatsvervanger, toen Hij Christus opwekte uit de do-

den. Wij moeten geloven, wat Hij zegt. Hij wil ons aannemen in Hem.

Het is altijd de Schuldeiser, die de betaling moet aannemen van de schuld, die de schuldenaar gemaakt heeft. En als de betaling eenmaal aangenomen is, kan van de schuldenaar niets meer geëist worden.

Zo werd Abel in zijn tijd aangenomen. Zo wordt ook in deze tijd de zondaar behouden.

Door eenvoudig geloof in wat God gezegd heeft, leggen wij onze hand op dat Lam van God als onze Plaatsvervanger; dan ontvangen wij - evenals Abel - getuigenis, dat wij rechtvaardig zijn. God heeft getuigenis gegeven over het offer van Christus, door Hem op te wekken uit de doden. Hij neemt de gelovige zondaar aan in Christus.

Het is niet in de eerste plaats een kwestie, of de zondaar Christus aanneemt, maar of hij Gods getuigenis gelooft, dat Hij Christus heeft aangenomen. Hij moet geloven wat God zegt. Het geloof is de hand, waarmee hij de kwitantie van de betaling van zijn schuld aanvaardt.

Allen wandelen vandaag óf in de weg van Abel óf in de weg van Kaïn; in de weg van God of in de weg van de mens. Allen vertrouwen óf op die Plaatsvervanger, waarin God heeft voorzien óf op de werken, waarin zij zelf trachten te voorzien.

Dat is de reden, waarom zoveel nadruk wordt gelegd op deze kwestie van geloof in Romeinen 10: "Maar de rechtvaardigheid, die uit het geloof

is, spreekt aldus ... Maar wat zegt zij? Nabij u is het Woord, in uw mond en in uw hart. Dat is het Woord des geloofs, hetwelk wij prediken: namelijk, indien gij met uw mond zult belijden de Heere Jezus, en met uw hart geloven, dat God Hem uit de doden opgewekt heeft zo zult gij zalig worden." Rom.10:6-9

"Zo is dan het geloof uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods." Rom.10:17

Maar in plaats van te geloven, wat God heeft gezegd, worden de mensen vandaag opgewekt, om te geloven in wat zij kunnen doen. Daardoor maken zij eigenlijk zichzelf tot schuldeiser en God tot hun schuldenaar. En dat alles, omdat zij niet zien of begrijpen, dat "alle dingen uit" God zijn, en dat alles uit Gods vrije genade is.

Geloof is geen verdienste

Geloof is geen verdienste! Het wordt onder mensen niet als een verdienste beschouwd, als de éne mens gelooft wat de andere mens heeft gezegd. Hoe kan er dan enige verdienste gelegen zijn in het feit, dat een mens gelooft wat God gezegd heeft?

Geloof is niet een verdienste van degene, die gelooft, maar wel een verdienste van degene, in wie hij gelooft. Geloof is afhankelijk van de betrouwbaarheid van degene, die heeft gesproken. "Wij nemen het getuigenis van mensen aan, het getuigenis Gods is meerder." 1Joh.5:9

Als wij mensen geloven op hun woord, hoewel wij dikwijls in hen beschaamd worden, waarom zouden wij dan God niet geloven op Zijn Woord? "Die in

Hem gelooft, zal niet beschaamd worden." Rom.10:11; 1Pet.2:6

God rekent ons geloof niet tot een verdienste! Alle roem is uitgesloten! Wij kunnen ook niet in ons geloof roemen, maar alleen in de rijkdom Zijner genade. Het geloof is uit het gehoor, en het gehoor is door het Woord Gods.

Daarom is onze opdracht in deze wereld: "Predikt het Woord" - "Want hoe zullen zij geloven, indien het niet gepredikt wordt?"

Dat is de eerste grote les, die van de heilige pagina's van de Schrift tot ons komt.

Het is de oudste les in de wereld. Het is deze les: De enige weg voor de mens, om rechtvaardig voor God te worden, is, dat hij gelooft, wat God gezegd heeft over het Plaatsvervangend Offer, waarin Hij Zelf voorzien heeft en die Hij Zelf heeft aangenomen. Want: "De rechtvaardige zal uit het geloof leven." Rom.1:17; Gal.3:11; Heb.10:38

IV. Het Getuigenis, dat Abel ontving

"Door het geloof heeft Abel getuigenis ontvangen, dat hij rechtvaardig was." Wij hebben reeds gesproken over het getuigenis, dat God gaf; wij moeten het nu nog hebben over het getuigenis, dat Abel ontving; namelijk: dat hij rechtvaardig was.

De toestand van de gevallen mens.

Wij hebben er nadrukkelijk op gewezen, dat zowel Kaïn als Abel hadden gehoord, wat God had gesproken. De Heere had hen geopenbaard, wat zij in Zijn ogen waren. Beiden verkeerden in precies dezelfde positie: beiden waren

op gelijke wijze "geboren" uit Adam "naar zijn eigen gelijkenis". ^{Gen.5:3} Zij waren beiden zonen van mensen en niet (gelijk Adam geweest was) zonen van God. Zij waren beiden afstammelingen van de gevallen mens, Adam. Er bestond dus tussen hen "geen onderscheid". ^{Rom.3:21}

Adam was geschapen (niet "geboren") naar de "gelijkenis van Elohim"; en hij was geschapen in de hof van Eden. Maar Kaïn en Abel waren beiden geboren "naar de gelijkenis" van Adam; en zij waren geboren buiten die hof. Er was wel "iets goeds" in Adam, hoewel hij mens was. Maar er was "niets goeds" in Kaïn of Abel. "Wat uit het vlees geboren is, dat is (en blijft) vlees." ^{Joh.3:6} Zelfs Paulus moest later deze belangrijke les leren en belijden: "Ik weet, dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont." ^{Rom.7:18}

Hiermede is eens voor altijd afgerekend met de stelling, zoals die door sommige moderne theologen en humanisten wordt verkondigd, dat er in ieder mens wel een "Goddelijke vonk" aanwezig is, die slechts aangeblazen moet worden om tot ontwikkeling te komen. De Schrift verklaart uitdrukkelijk: "Daar is niemand rechtvaardig.... daar is niemand, die goed doet ..." ^{Rom.3:10,11}

Allen, die geboren zijn uit onze eerste, gevallen ouders, en die als gevolg daarvan hun gevallen gelijkenis dragen, hebben "niets goeds" in zich. Het is hier niet een kwestie van wat de mens heeft gedaan. Het is uitslui-

tend een kwestie van wat de mens is. De mens is geen zondaar, omdat hij gezondigd heeft, maar omdat hij als zodanig geboren is.

Zelfs de meest goddeloze mens kan op zeker ogenblik nog wel berouw hebben over vele dingen, die hij gedaan of niet gedaan heeft. En verreweg de meeste mensen zullen zonder meer erkennen, dat zij zondaars zijn.

Het is een heidens gezegde: "Humanum est errare", d.w.z. "Het is menselijk, om te dwalen". Het is eveneens menselijk, om zijn dwalingen te betreuren.

Maar het was hier niet een kwestie van wat de mens gedaan had. Zonder enige twijfel hadden zowel Kaïn als Abel gezondigd. Maar het ging er niet om, wat zij gedaan hadden, maar wat zij van nature waren.

Toen Jesaja zichzelf zag in de tegenwoordigheid Gods en in de tegenwoordigheid van alles wat "drie-maal heilig" was, riep hij uit: "Ik ben een man van onreine lippen." ^{Jes.6:5}

Dat zal ieder mens uitroepen als hij op gelijke wijze aan zichzelf ontdekt wordt en het ware karakter van zijn menselijke natuur leert kennen.

Dat is dus iets geheel anders dan wat godsdienstige mensen gewoonlijk belijden. "Wij hebben nagelaten de dingen, die wij hadden moeten doen; en wij hebben gedaan de dingen, die wij hadden moeten nalaten".

Deze woorden zijn natuurlijk volkomen waar. Maar achter deze waarheid staat een nog veel ernstigere en

belangrijkere waarheid: "In ons woont geen goed."

Wij zijn niet alleen zondigende mensen; wij zijn ook "gevallen" schepselen. Wij zijn zondaars, niet alleen om wat wij gedaan hebben, maar in de eerste plaats om wat wij zijn.

Ook al zouden wij nimmer enig goed of kwaad gedaan hebben, dan nog zouden wij niet het recht hebben, om opnieuw het Paradijs binnen te gaan of om in Gods tegenwoordigheid te verschijnen.

Wij zouden geen aanspraak kunnen maken op "de boom des levens", maar onderworpen blijven aan de dood.

Wij zouden op z'n minst een juridische vrijspraak of een "niet-schuldig"-verklaring nodig hebben; of geplaatst moeten worden in een positie, waarin onze ongerechtigheden ons niet toegerekend worden. ^{Ps.32:1, 2}

Toegerekende gerechtigheid

Maar een "niet-schuldig"-verklaring is niet hetzelfde als het bezit van een Goddelijke gerechtigheid, die ons is toegerekend. Het eerste is negatief, en het laatste is positief. In het eerste geval is sprake van rechtvaardiging van zonden; in het laatste geval is sprake van het bezit van een Goddelijke gerechtigheid, waardoor de mens in staat is om gemeenschap met God te oefenen.

Hier doet zich de volgende vraag voor: "Was de gerechtigheid van Abel dezelfde als die, welke Abraham later ontving?" Wij lezen in de Schrift dat ook Lot "een rechtvaardig man" was, ondanks het feit, dat hij Abraham had

verlaten en naar Sodom was getrokken. ^{1Petr.2:7, 8} Toch wordt de naam van deze rechtvaardige man in de rij van geloofshelden in Hebr. 11 niet genoemd.

De gerechtigheid van Abraham

Ongetwijfeld was Abraham, vanaf de tijd van zijn roeping uit Ur der Chaldeeën ^{Gen.12} even rechtvaardig als Lot. Ongetwijfeld was hij een behouden man, gerechtvaardigd van zijn zonde, en vrijverklaard van schuld en straf. In Genesis 13 gaf God hem nieuwe beloften en in Genesis 14 maakte Hij zijn weg voorspoedig, schonk Hij hem de overwinning op zijn vijanden en zond Hij Melchizedek, om hem te zegenen. Maar het is pas in Genesis 15, dat wij lezen van een gerechtigheid, die Abraham werd meegedeeld of toegerekend. Dit was niet slechts een negatieve zegen: een rechtvaardiging van zonden, een "niet-toerekening" van ongerechtigheden, een "niet-schuldig"-verklaring; maar het was een positieve zegen: Abraham kwam in het bezit van een Goddelijk gerechtigheid, die hem werd toegerekend. Abraham ontving deze zegen in verband met de belofte, die God hem gaf, betreffende de geboorte van een zoon in zijn hoge ouderdom en onder zeer speciale omstandigheden, die alle in strijd waren niet alleen met het menselijk verstand, maar ook met alle wetten van de natuur.

Dan pas staat er van Abraham geschreven: "Abraham geloofde God, en het werd hem gerekend tot gerechtigheid." Wat deze Goddelijke zegen die Abraham op dat moment ten deel viel,

precies voor hem betekende, wordt ons niet meegedeeld. Maar het is in elk geval zeker, dat het voor hem een enorme vooruitgang in de gunst van God moet hebben betekend.

Gods gerechtigheid geopenbaard

Deze positieve zegen van een "toegerekende" gerechtigheid wordt in het Evangelie slechts geopenbaard met betrekking tot Christus. Dat is de reden, waarom de apostel Paulus zich het Evangelie van Christus niet schaamde. Voor zijn bereidheid, om "de blijde boodschap" van God over Christus in Rome te prediken noemt hij eigenlijk vier redenen op, die elk beginnen met het woordje "want."

Rom.1:16, 17

1. "Want ik schaam mij het Evangelie van Christus niet."
2. "Want het is (een) kracht Gods tot zaligheid, voor een iegelijk, die gelooft."
3. "Want de rechtvaardigheid Gods wordt in hetzelfde geopenbaard uit geloof tot geloof." Met andere woorden: God heeft in het Evangelie geopenbaard, hoe een mens van zonden kan worden gerechtvaardigd en in het bezit kan komen van de rechtvaardigheid Gods.
4. "Want de toorn Gods wordt van de hemel geopenbaard over alle goddeloosheid en ongerechtigheid der mensen." Het Evangelie openbaart niet alleen de rechtvaardigheid Gods, maar ook de toorn Gods. Als zodanig is het Evangelie een blijde boodschap voor de zondaar, hoe hij deze toorn

Gods kan ontvlieden.

In dit Schriftgedeelte komen wij voor de eerste maal in het Nieuwe Testament de uitdrukking "de rechtvaardigheid Gods" tegen. Deze rechtvaardigheid Gods is geopenbaard in Christus. Dit wordt duidelijk gemaakt in Romeinen 3. Daar beschrijft de apostel Paulus eerst de toestand, waarin de mens zich van nature bevindt. Zijn eindconclusie liegt er niet om: "Daar is niemand rechtvaardig ... ook niet tot één toe". Zelfs uit "de werken der wet" kan geen vlees gerechtvaardigd worden voor Hem. De toestand van de mens is hopeloos. Maar dan komt dat wonderlijke 21-ste vers: "Maar nu (d.w.z. na de vaststelling van 's mensen hopeloze toestand) is de rechtvaardigheid Gods geopenbaard ... namelijk de rechtvaardigheid Gods door het geloof van Jezus Christus tot allen, en over allen die geloven."

De absolute onmogelijkheid om ooit aan de Goddelijke norm van rechtvaardigheid te beantwoorden, was wel ten volle bewezen door de totale mislukking van de mens onder de Wet. Nu dit zo is, verkondigt God het Evangelie van Zijn Zoon, dat in wezen dit inhoudt dat waar de mens niet in staat is een volkomen gerechtigheid voor God te openbaren, God op zich genomen heeft Zijn eigen rechtvaardigheid aan hem te geven of toe te rekenen. Dat is Evangelie, d.w.z. een blijde boodschap! Paulus stelt "de rechtvaardigheid Gods" tegenover de

menselijke rechtvaardigheid, die uit de wet is. In Filippenzen 3 vinden wij hetzelfde. Paulus verklaart daar van zichzelf: "Niet hebbende mijn rechtvaardigheid, die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid, die uit God is door het geloof." D.w.z.: Paulus ontvangt deze rechtvaardigheid, die door het geloof van Christus is, doordat hij in Christus gelooft.

Deze rechtvaardigheid Gods heeft Christus geopenbaard gedurende Zijn leven op aarde. In Jeremia 23:5-6 wordt Hij genoemd: "De Heere, onze Gerechtigheid." Daarin blijkt, dat de rechtvaardigheid Gods een Persoon is en die Persoon is het onderwerp van het Evangelie. God biedt ons door het Evangelie in de Persoon van Christus een volmaakte rechtvaardigheid aan. Als wij in Christus "gevonden" worden, ^{Fil.3:10} dan zijn wij niet alleen gerechtvaardigd van onze zonden, maar dan zijn wij ook "rechtvaardig in Hem".

Daarom kan Paulus zeggen, dat God Christus "voorgesteld heeft ... tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid in deze tegenwoordige tijd; opdat Hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigende degene, die uit het geloof van Jezus is." ^{Rom.3:25}

In het kort samengevat: waar in het verleden de menselijke rechtvaardigheid aan de eis van God niet bleek te kunnen beantwoorden, is nu de rechtvaardigheid Gods geopenbaard geworden in de Persoon van Jezus Christus.

De gerechtigheid Gods is Christus

Christus heeft in gemeenschap met God de Vader op aarde, in een leven des geloofs, die rechtvaardigheid geopenbaard, die wel aan Gods hoogste eis beantwoordde. Deze rechtvaardigheid, geopenbaard dus door het geloof van Jezus Christus, wordt nu door God aangeboden aan alle mensen, en komt "tot allen en over allen, die (deze Blijde Boodschap) geloven". Dit verklaart de uitdrukking "uit geloof tot geloof" in Romeinen 3:17. De rechtvaardigheid Gods, die in het Evangelie wordt geopenbaard, is uit het geloof van Christus en is het deel van allen, die in Christus geloven.

Gods rechtvaardigheid is verpersoonlijkt in Christus. Als iemand Christus bezit door het geloof, dan is hij "in Hem" rechtvaardig voor God. God ziet Hem bekleed met de gerechtigheid, die Christus door Zijn geloof heeft geopenbaard. God rekent hem de gerechtigheid van Christus toe.

Deze waarheid vinden wij bevestigd in 2Korinthe 5:21: "Dien die geen zonde gekend heeft, heeft God zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem."

Nu mag ons menselijk rechtsgevoel er zich tegen verzetten, en ons menselijk eergevoel er tegen in opstand komen, dat de gerechtigheid van Christus ons wordt toegerekend, het bewijst slechts, dat het evangelie niet naar de mens is. ^{Gal.1:11} In het Evangelie komt niet de mens aan zijn eer, maar

komt God tot Zijn eer. Daarom roept Paulus tenslotte uit: "Waar is dan de roem? Zij is uitgesloten! Door wat wet? Der werken? Neen, maar door de wet des geloofs. Wij besluiten dan, dat de mens door het geloof (van Christus) gerechtvaardigd wordt, zonder de werken der wet." Rom.3:17-18

Het geloof van christus

God heeft in Zijn genade al onze ongerechtigheid aan Christus toegerekend, en Hij heeft Christus' gerechtigheid aan ons toegerekend. Hij rechtvaardigt de zondaar louter uit genade, zonder enige tegenprestatie. Dat is het essentiële verschil tussen het Bijbelse christendom en alle (menselijke) godsdiensten. Enkele nieuwe vertalingen, waaronder helaas ook de - in vele andere opzichten zo voortreffelijke - Nieuwe Vertaling van het Ned. Bijbelgenootschap, hebben in de betreffende teksten de woorden "geloof van Christus" vervangen door "geloof in Christus". Taalkundig mag dit misschien te verdedigen zijn, maar als wij Schrift met Schrift vergelijken en enig inzicht in de Bijbelse heilswaarheid hebben, dan kan deze vertaling geen stand houden.

Natuurlijk sluit "het geloof van Christus" het geloof van de zondaar niet uit. De rechtvaardigheid Gods, die ons toegerekend wordt, is tot stand gekomen door het geloof *ván* Christus. Maar deze rechtvaardigheid wordt ons pas toegerekend, als wij geloven *in* Christus. Het geloof van de zondaar is de voorwaarde, om deze gerechtigheid

Gods te kunnen ontvangen. En onder dat geloof mogen wij niet meer verstaan, dan aannemen met uw hart, wat God gezegd heeft.

Door te geloven, wat God nu zegt in Zijn Evangelie betreffende Zijn Zoon, worden wij door Zijn kracht niet alleen gered van de toorn, worden wij niet alleen "niet-schuldig" verklaard, maar ontvangen wij ook een positieve Goddelijke gerechtigheid door Zijn genade.

Maar alles is door geloof; d.w.z. wij moeten geloven, wat God heeft geopenbaard.

Abel geloofde God en hij werd juridisch gerechtvaardigd van zijn zonden. God gaf getuigenis over zijn "gaven", door de dood van het plaatsvervangend lam te aanvaarden, in plaats van de dood, die Abel als zondaar verdiende. Daarom was Abel rechtvaardig; en stond hij juridisch als "niet-schuldig" voor een heilig God.

Abraham geloofde God, en hij ontving een toegerekende gerechtigheid. Zijn geloof werd hem gerekend tot gerechtigheid.

Wij hebben God geloofd in Zijn getuigenis over Zijn Zoon, en zijn bekleed geworden met de gerechtigheid van Christus.

Maar dat brengt ons tot een andere vraag, die even belangrijk als interessant is.

Waarom is "geloof" de voorwaarde?

Waarom heeft God juist het geloof tot voorwaarde gesteld van onze rechtvaardigmaking? Waarom heeft God

niet een andere voorwaarde gesteld? Waarom is het geloof de enige en uitsluitende voorwaarde tot rechtvaardigmaking en dat voor alle tijden, van Abel af tot nu toe?

Is deze vraag niet waard, om beantwoord te worden? Het antwoord wordt ons in de Schrift niet met zoveel woorden gegeven; maar het wordt ons duidelijk voor ogen gesteld in het 2-de, 3-de en 4-de hoofdstuk van Genesis.

God heeft geloof tot voorwaarde gesteld, omdat ongeloof de oorzaak was van de val des mensen, van de intrede der zonde, en van de heerschappij des dood. Dat blijkt zonneklaar uit de historie.

Eva is gevallen, omdat zij niet geloofde, wat God gezegd had. Zij "schipperde" met de woorden, die God had gesproken.

Zij handelde met die woorden op de bekende drie manieren, waarop mensen gewoonlijk Gods Woord behandelen.

1. Zij liet het woord "vrijelijk" in Genesis 3:1 weg. Zie Gen.2:16
2. Zij voegde er aan toe, de uitdrukking: "noch die aanvoeren" in Gen.5:3. Zie Gen.2:17
3. Zij veranderde de verzekering "gij zult de dood sterven" in Gen.2:17 in de veronderstelling "opdat gij niet sterft". Zie Gen.3:3

Satan's twee verzekeringen: "Gij zult de dood niet sterven" en "Gij zult als God wezen" werden wel geloofd; maar Gods woorden, waarvan iets werd weggelaten, waaraan iets werd toe-

gevoegd en veranderd, werden niet geloofd.

Door ongeloof de zonde in de wereld

Door Satans woorden te geloven, werd de zonde in de wereld gebracht en "door de zonde de dood". ^{Rom.5:12} Daarom is het, dat de mens alleen door te geloven wat God zegt, van zonde kan worden verlost en het leven kan herwinnen.

Door ongeloof, ging de mens verloren; door geloof kan hij behouden worden. Door ongeloof werd de mens uit het Paradijs verdreven; door geloof kan hij het paradijs weer binnengaan. Hij moet door dezelfde poort tot God terugkeren als waardoor hij God verlaten heeft.

In welk een scherpe tegenstelling staat dit alles met de godsdienst. Godsdienst houdt de mens bezig met zichzelf, met wat hij gedaan heeft, met wat hij kan doen en met wat hij moet doen. God houdt de mens bezig met Hem Zelf, en met wat Hij heeft gezegd. Dit is kenmerkend voor alle godsdiensten in de tegenwoordige tijd: "de dag des mensen". De mens wordt verheerlijkt en God wordt ter zijde gezet. De werken van de mens zijn in de plaats gesteld van het geloof van de mens. De werken van mensen zijn in de plaats gesteld van de woorden van God.

Dat is de reden, waarom de godsdienstige wereld zich met de twee grote vragen bezighoudt: (1) Wat moet de mens doen, om rechtvaardig te wor-

den, en (2) Wat moet hij doen, om heilig te worden? Het is alles "doen", van het begin tot het einde; inplaats van "geloven", wat God zegt.

Maar het moderne of sociale evangelie van de mensheid in deze tijd is het "evangelie" van de Oude Slang. Het is weliswaar gebaseerd op geloof; maar het is geloof in de twee leugens van de duivel: "Gij zult als God wezen!" en "Gij zult de dood niet sterven."

Zo geraffineerd is het vergif van de oude slang, dat de mens vandaag, in deze zijn "nieuwe theologie", niet alleen Gods woorden niet gelooft; maar hij gelooft ook niet in Gods Woord. Dat is het, waarom hij zijn uiterste best doet, om zich te ontdoen van alles, wat bovennatuurlijk is in het Woord der Waarheid.

Hier komt God tussenbeide met Zijn onveranderlijk decreet. Hij proclameert de enige onvermijdelijke voorwaarde, waarop de mens gerechtvaardigd kan worden: hij moet God geloven. De enige weg van toegang tot God is "door geloof", d.w.z. door te geloven, wat Hij heeft gezegd.

Door geloof wordt de mens behouden

Wie gelooft wat God zegt, wordt evenals Abel gerechtvaardigd van zijn zonden.

Wie gelooft, wat God beloofd heeft in en voor Christus, "wordt zijn geloof - evenals in het geval van Abraham - gerekend tot gerechtigheid".

"Daarom is het hem ook tot rechtvaardigheid gerekend; nu is het niet alleen om zijnentwil geschreven, dat

het hem toegerekend is; maar ook om onzentwil, welke het toegerekend zal worden, namelijk degenen, die geloven in Hem, die Jezus, onze Heere, uit de doden opgewekt heeft; Welke overgeleverd is om onze zonden, en opgewekt om onze rechtvaardigmaking." Rom.4:22-25

Abraham en David geloofden God betreffende Zijn beloften in Christus. Daarom staat er geschreven, dat hun gerechtigheid werd toegerekend.

Gen.15:6; Rom.4:35; Ps.32:2; Rom.4:6

God predikte tevoren het Evangelie aan Abraham, Gal.3:8 David sprak van Christus, Hand.2:31 en beiden geloofden God.

Geloven wij ook? Geloven wij wat God gezegd heeft over Christus, als opgestaan uit de doden? Zijn wij gerechtvaardigd uit het geloof? Zijn wij in het bezit van een Goddelijke gerechtigheid, die ons toegerekend is? Zijn wij rechtvaardig gemaakt "in Christus"? Dat zijn de vragen, die bij de overdenking van Abels geloof tot ons komen. O, dat iedere gelovige zich bewust moge worden, dat uitsluitend Christus hem geworden is "wijsheid van God, rechtvaardigmaking, heiligmaking en verlossing." 1Kor.1:30

V. "Het bloed van Abel" en "DeWeg van Kaïn"

Wij hebben gezien, waarom het geloof de enige voorwaarde is, om gerechtvaardigd voor God te worden.

Het geloof van Abel spreekt nog

Het geloof van Abel spreekt nog tot ons. Dit is het laatste, wat ons van

Abel in Hebreëen 11 wordt gezegd. "Door hetzelfde (geloof) spreekt hij nog, nadat hij gestorven is."

Ook het bloed van Abel spreekt nog. (Zie Gen.4:10; Hebr.12:24) De stem van het bloed van Abel roept van de aardbodem tot God om wraak. Maar door zijn geloof spreekt Abel tot ons vandaag. Hij zegt ons, dat er niets is, dat het geloof kan vervangen of dat aan het geloof kan worden toegevoegd. Het is niet werken. Het is niet gevoelens. Het is niet ervaringen. Het is niet bekering. Het is niet liefde. Maar het is geloof en alleen geloof.

Het is niet een verstandelijk aanvaarden van bepaalde heilsvaarden. Het is een geloven met het hart, wat God gezegd heeft over mijzelf, niet alleen als een verloren zondaar, maar als een gevallen schepsel; niet alleen over wat ik heb gedaan, maar wat ik ben.

Het is een geloven, wat God gezegd heeft over Christus, de Heiland, die Hij gezonden heeft in de wereld, om zondaren zalig te maken.

Geloof heeft te doen met wat wij horen van God; niet met wat wij voelen in onszelf. Onze gevoelens houden zich niet bezig met God, maar met onszelf. Hoe onze gevoelens ook mogen zijn, zij kunnen nimmer onze verhouding tot God beïnvloeden, noch onze positie voor Hem veranderen.

Gevoelens zijn menselijk; maar geloof is Goddelijk en heeft met God te doen. Geloof brengt natuurlijk zijn eigen gevoelens teweeg maar slechts als een

heerlijke vrucht; maar gevoelens zullen nimmer geloof voortbrengen.

"Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede met God."

Rom.5:1

Deze "vrede" kan worden gevoeld en ervaren. Het is een gezegend gevoel, om "vrede met God" te hebben. Maar deze vrede is een vrucht van het geloof in wat God gezegd heeft en komt niet voort uit enig gevoel in onszelf. Zo spreekt het geloof van Abel nog tot ons, "nadat hij gestorven is."

Ook Kaïn spreekt nog

Maar ook Kaïn spreekt. Hij sprak tot Abel. Wat hij precies gezegd heeft, schijnt uit de oorspronkelijke Hebreeuwse tekst te zijn weggefallen. Wij lezen in de Statenvertaling: "En Kaïn sprak met zijn broeder Abel." In een andere vertaling staat: "En Kaïn zei tot zijn broeder Abel "Laat ons naar het veld gaan". Het was een onderdeel van Kaïn's samenzwering, om Abel met zich alleen in het veld te krijgen. En toen zij daar samen waren, "stond Kaïn tegen zijn broeder Abel op en sloeg hem dood". Zijn woorden en zijn daden tonen aan, hoe weloverwogen zijn plannen waren. De vleselijke gezindheid van een natuurlijk mens openbaart onmiddellijk zijn vijandschap. Hij "ontstak zeer" toen hij zag, dat God zijn offer niet aanvaardde en het niet met vuur uit de hemel verterde.

Terwijl Abels geloof Abel met "vrede" vervulde, vervulde Kaïn's geloof Kaïn met "toorn".

Hier hebben wij een deel van de weg van Kaïn. ^{Jud.:11} Hier hebben wij in het begin van de Bijbel de openbaring van wat "godsdienst" eigenlijk is. Kaïn was een godsdienstig mens. Hij kwam, om God te aanbidden. Hij bracht zijn gaven en zijn offer. Hij bracht het "aan de Heere". Maar zijn werken waren boos, en hij doodde zijn broer. ^{1Joh.3:12}

Dit is het kenmerk van alle "godsdienst" van toen af tot nu toe. Dit is "de weg van Kaïn"; en allen die godsdienst in de plaats van Christus stellen (Die in Zijn eigen gezegende Persoon het wezen en het middelpunt van het ware christendom is) bewandelen "de weg van Kaïn".

Alle godsdiensten zijn in dit opzicht gelijk. Ook wat men vandaag onder de "Christelijke godsdienst" verstaat, verschilt in wezen niet zo veel van de andere godsdiensten der wereld.

Spreek over Christus met iemand, die alleen maar "christelijk" is en u zult zien, hoe onmiddellijk "zijn aangezicht vervalt" gelijk dat van Kaïn.

Maar in het geval Kaïn tastte de Heere de zaak in de wortel aan. "Is er niet, indien gij weldoet, verhoging?" ^{Gen.4:7} In de Septuaginta-vertaling lezen wij: "Indien gij wel (= op de juiste wijze) offert, is er niet verhoging?"

Dat is ook de ware betekenis. Als Kaïn het juiste door-God-voorgescreven offer gebracht had, dan zou hij "verhoogd" en door God zijn aangenomen. Er was dus "geen onderscheid" tussen deze beide broers. Het onderscheid lag uitsluitend in hun offers. Uit hun of-

fers bleek, dat de één God geloofde en dat de ander God niet geloofde.

Abel "deed wel", omdat hij God geloofde en als gevolg daarvan Hem gehoorzaamde. Kaïn deed "niet wel", omdat hij niet het juiste offer bracht, hoewel het zondoffer "aan de deur lag", dus binnen zijn bereik.

De weg van Kaïn

Kaïn had geen excuus! O, hoeveel miljoenen hebben sindsdien "de weg van Kaïn" bewandeld. Zij zijn als Paulus zelf, die juist in de tijd, dat hij het meest godsdienstig was "een godslasteraar en een vervolger en een verdrukker was". ^{1Tim.1:13} In de tijd, dat hij "naar de rechtvaardigheid, die in de wet is, onberispelijk" was, bleek hij "een vervolger der Gemeente te zijn. ^{Fil.3:6} Indien anderen in het vlees of in de godsdienst konden roemen - "ik nog meer", zei Paulus! ^{Fil.3:4-7}

Zij zijn als de inwoners van Athene, die "alleszins godsdienstig" waren. ^{Hand.17:22}

Het is niet een kwestie van ernst, of ijver, of zelfs van oprechtheid. Oprechtheid kan ons niet helpen, tenzij wij oprecht geloven, wat God gesproken heeft.

De mens wil in zijn godsdienstige ijver God iets brengen. Velen beijveren zich, om God "het werk hunner handen" aan te bieden.

Omdat zij niet weten of geloven, wat God gezegd heeft, houden godsdienstige mensen zich bezig met wereldverbetering. "Verbeter de wereld en begin bij u zelf!"

Men ziet, dat de dingen niet zo zijn als zij zijn moeten. Maar in plaats van te geloven, wat God zegt en Zijn remedie te aanvaarden, zoeken zij naar eigen middelen en wegen, om te komen tot een betere wereld! Ook al belijden zij in hun godsdienst, dat Christus zal wederkomen, dan denken zij nog dat de wereld daarvoor nog niet goed genoeg is. God heeft echter in Zijn Woord duidelijk geopenbaard, dat de wereld nog niet slecht genoeg is voor de komst van de Zoon des mensen, om gericht te houden.

Zo bewandelt de mens van vandaag nog steeds "de weg van Kaïn" en volgt hij hem, toen hij "uitging van het aangezicht des Heeren". ^{Gen.4:16} De mens kan zijn tegenwoordigheid niet verdragen en voor Zijn aangezicht niet leven. Hij tracht zo ver mogelijk van God vandaan te blijven. ^{EF2:13}

Het enige, waarvoor hij zich inspant, is om het "vergelegen land" zo aangenaam en zichzelf zo gelukkig mogelijk te maken. Evenals Kaïn bouwde hij zijn steden en vermenigvuldigde hij zijn rijkdommen. De rusteloze werken van de "bewerkers van koper en ijzer" overstemmen de kreten van het bloed van Abel. ^{Gen.4:22} De luidruchtige hanteerders van "harpen en orgels" overstemmen de stem van Abel's geloof.

Zo is "de weg van Kaïn". Het is de weg van vervolging, maar niet van vrede. Het is "de weg van godsdienst", maar niet van Christus. Het is de weg van de dood, en niet van het leven.

Ja, de mens is evenals Kaïn "alleszins godsdienstig". Maar niettemin als de aarde, die Kaïn trachtte te verfraaien, bevekt met het bloed van zijn broeder. En zoals het toen was, zo is het ook nu. De wereld, die men tracht te verbeteren, is bevekt met het bloed van Christus. Zoals het bloed van Christus voor de gelovige van "betere dingen" spreekt dan het bloed van Abel, zo spreekt het ook voor de ongelovige van "verschrikkelijker dingen" dan dat van Abel.

Drie afgaande stappen

Het is in de laatste brief in de canon van het Nieuwe Testament, waar gesproken wordt over "de weg van Kaïn". Zij wordt in één adem genoemd met "de verleiding van Bileam" en "de tegenspreking van Korach". Het zijn de drie aspecten van de grote afval in de eindtijd. ^{Jud.:11}

Het verband tussen deze drie is veelbetekenend. Het zijn drie afgaande of neerwaartse stappen, die leiden tot de volledige ondergang. Wie oren heeft, om te horen, die hore!
Ongeloof is het kenmerk van alle drie.

"De weg van Kaïn" heeft te maken met ongeloof betreffende de weg tot God, die Hij Zelf heeft geopenbaard.

"De verleiding van Bileam" heeft te maken met ongeloof betreffende de werken van onze levens, die God verwacht.

"De tegenspreking van Korach" heeft te maken met ongeloof betreffende

het Woord, dat God gegeven heeft.

"De weg van Kaïn" was het niet-geloven van Gods Woord betreffende de wijze, waarop God aangebeden en gediend wilde worden. ^{Gen.4}

"De verleiding van Bileam" was het veronachtzamen van Gods Woord en het opvolgen van de raad van Bileam, betreffende de afgodische ongebondenheid van het leven, en de zonde, die dood en oordeel bracht over Baal-Peor. ^{Num.25 en 31:16}

"De tegenspreking van Korach" was het tegenspreken van Gods Woord. ^{Num.16}

Het woord "tegenspreken" komt nog driemaal voor in de Hebreeënbrief: Hebr.6:16, 7:7 en 12:13 Het is "het tegenspreken van zondaars tegen Christus."

Het is hetzelfde als het "tegenspreken" van het levende en eeuwigblijvende Woord van God, dat vandaag aan de orde van de dag is. Men huivert, als men luistert naar de "tegensprekingen" van bijbelcritici en van vertegenwoordigers van de "nieuwe theologie".

Het betreden van "de weg van Kaïn" is een bedachtzaam gaan. "Zij zijn gegaan".

In "de verleiding van Bileam" zijn zij heengestort (heengesnel).

In "de tegenspreking van Korach" zijn zij "ten onder gegaan".

Dat is het einde. Hoewel zij tot een zeker stadium hun eigen afzonderlijke loopbaan volgen, is er toch een evolutie

van het éne in het andere, en eindigen zij allen in oordeel.

Kaïns oordeel was een straf, groter dan hij kon dragen. ^{Gen.4:13}

Bileams oordeel was een plaag, voortkomend uit de hitte van Gods toorn. ^{Num.25}

Korachs oordeel was de afgrond, die zijn mond opende en hem verslond "in de donkerheid der duisternis". ^{Jud.:13}

Welk een ernstige waarschuwing aan het adres van allen, die weigeren Gods Woord te geloven.

Welk een verschrikkelijk einde aan "de weg van Kaïn". Welk een tegenstelling tussen de twee wegen.

De éne weg is een openbaring van God; de andere is een product van menselijke verbeelding.

De éne weg begint bij God; geeft vrede; en eindigt in heerlijkheid.

De andere weg begint bij de mens; gaat door tot vervolging en eindigt in de afgrond.

*'t Zijn onze zwakke werken niet
Waardoor wij 't heil verwerven.*

*Gena is 't die vergeving biedt,
Den hemel ons doet erven.*

*Niet ons, niet ons, maar God zij d' eer!
'k Wil bij genade leven, Heer!*

En bij genade sterven.

Maarten Luther

Agenda van Ab Klein Haneveld

ALKMAAR donderdag 21 sep;
5/19 okt; 2/16/30 nov; 14 dec;
25 jan; 8/22 feb; 8/22 mrt; 5/19 apr;
17 mei; 19:45 uur;
"Delta", Oude Kanaaldijk 2;
Het boek Openbaring

AMERSFOORT woensdag 27 sep;
11/25 okt; 8/22 nov; 6 dec;
17/31 jan; 14/27 feb; 14/28 mrt;
11/25 apr; 9/23 mei; 20:00 uur;
"De Neng", Engweg 7, Hoogland.
Het boek Genesis.

APELDOORN

9 sep; 11 nov; 13 jan; 10 mrt; 12 mei
zaterdag, 10:00 tot 16:00 uur;
Het Bolwerk, Ravelijn 55;
Nederlands Bijbelstudie Contactdag
onderwerp op 9 september:
"Kingdom Now"

BEEKBERGEN zondag 1 okt, 10 dec;
10:30 uur, "De Hooge Weye"
Dorpsstraat 28-36

BEVERWIJK zondag 17 sep, 12
nov; 4 feb; 24 juni; 10:00 uur;
B.H.K.-gebouw, Groenelaan 74

DRACHTEN donderdag 12/26 okt;
9/23 nov; 7 dec; 18 jan; 1/15 feb;
1/15/29 mrt; 12/26 apr;
20:00 uur; Rode Kruis gebouw,
De Geeuw 31;
De brief van Judas

EMMEN maandag 25 sep; 9/23 okt;
6/20 nov; 4 dec; 15/29 jan;

12/26 feb; 12/26 mrt; 9/23 apr;
19:30 uur;
Ichthuskerk, Walstraat 21;
De profet Jesaja

LEERDAM zondag 10 sep; 8 okt; 5
nov; 3 dec; 28 jan; 25 feb; 25 mrt;
22 apr; 20 mei; 17 jun; 10:00 uur;
Patrimonium, Jeekelstr. 40a;
De brieven aan Thessalonica

LINSCHOTEN maandag 18 sep;
2/16/30 okt; 13/27 nov; 11 dec;
22 jan; 5/19 feb; 5/19 mrt;
16 apr; 14/28 mei; 20:00 uur;
"Bij de tol", Nieuwe Zandweg 12;
David en zijn Huis

OLDEBROEK dinsdag 19 sep;
3/17/31 okt; 14/28 nov; 12 dec; 23 jan;
6/20 feb; 6/20 mrt; 3/17 apr;
15/29 mei; 19:45 uur;
Stationsweg 43;
Christus in de Psalmen

OLDEBROEK zondag 10/24 sep;
8/22 okt; 5/19 nov; 3/17 dec;
14/28 jan; 11/25 feb; 11/25 mrt;
22 apr; 20 mei; 17:00 uur;
LHNO gebouw;
Van Sytzamalaan 3

URK dinsdag 26 sep; 10/24 okt;
7/21 nov; 5 dec; 16/30 jan;
13/27 feb; 13/27 mrt; 10/24 apr;
22 mei; 19:30 uur; Marsdiep 1 a,
Het boek Exodus

URK zondag 15 okt; 26 nov; 17:00
uur; Rode Kruisgebouw, Wijk 8-2;
Gelijkenissen en Tekenen

Kingdom Now

"Wij mensen hebben een dierlijk instinct en streven naar macht en willen heersen en overheersen." Aldus Oscar David, auteur van enige boeken over het populaire onderwerp "Macht!". Sinds de gelijkheid van alle mensen het credo is klinkt de vraag naar "Leiderschap" en macht logischerwijze steeds luider. Deze schrijver aarzelt niet om de menselijke (dierlijke?) aard aan te wijzen als de bron van dit machtsstreven. En gelijk heeft hij. Het is de zondige natuur van de mens, met de duivel als rolmodel, die streeft naar macht. Die de mens tot God wil maken en zich daarmee boven de Schepper wil stellen. ^{Rom.1:22ev} De aardse mens die over de aarde, ja over de wereld, wil heersen. Dit streven manifesteerde zich in de loop van de geschiedenis onder legio namen, linksom of rechtsom. En dikwijls in naam van God en godsdienst. Zich "Evangelisch" noemenden wachtten ooit op de hemel, de wederkomst van Christus of de jongste dag. Thans echter zijn zo zoveel Bijbelse waarheid (en historisch besef) kwijtgeraakt, dat zij in ernstige hoogmoed menen in Gods Naam hier en nu het Koninkrijk Gods te moeten realiseren omdat anders de Heere Jezus niet kan of zal wederkomen. En dat is hún smoes voor hun streven naar macht! Het Evangelie van God, van Zijn Zoon, Jezus Christus, onze Heer ^{Rom.1:1-4} gedegradeerd tot een politieke pressie-groep. Maar wat zegt God Zelf over Zijn Koninkrijk? Hartelijk welkom op 9 september in Apeldoorn.

Nederlands Bijbelstudie Circulaire

Uit de statuten: "De Stichting Nederlands Bijbelstudie Centrum stelt zich ten doel de kennis van de inhoud van de Bijbel, die zij beschouwt als Gods Woord, te verspreiden. De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door getuigenis in woord en geschrift." In de praktijk wordt dit o.a. gedaan door het houden van bijbel-studie-avonden, tentcampagnes, contact-dagen, collegedagen en conferenties, studiereizen; de uitgave van de lezingen op audio-cd's en cassettes; de uitgave van brochures en deze circulaire. *Financieel is het Nederlands Bijbelstudie Centrum afhankelijk van vrijwillige bijdragen.*

Correspondentieadres

Benny Goodmanstraat 40
1311 RA Almere
telefoon (036) 53 62 976
www.bijbelstudie.nl
info@bijbelstudie.nl

Giften

NL03 INGB 0005 5676 69
NL88 RABO 0308 7470 46
ten name van
Nederlands Bijbelstudie Centrum

Giften voor de tentevangelisatie

NL87 RABO 0103 5810 06
ten name van
N.B.C. Evangelisatie

**Beide stichtingen hebben een
ANBI goedkeuring**